

Sygn. akt IV KK 102/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 maja 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Piotr Hofmański

SSN Kazimierz Klugiewicz

Protokolant Jolanta Grabowska

w sprawie **R. S.**

skazanego z art. 209 § 1 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 13 maja 2014 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego
od wyroku Sądu Rejonowego w D.

z dnia 5 października 2012 r.

uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej skazania za czyn z art. 209 § 1 k.k. (punkt II części dyspozytywnej wyroku) oraz związane z nim orzeczenia (punkty III i VI wyroku) i na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w zw. z art. 537 § 2 k.p.k. umarza postępowanie w tym zakresie, kosztami procesu obciążając Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w D., wyrokiem z dnia 5 października 2012 r., sygn. ... 335/12, uznał R. S. za winnego popełnienia ciągu występków z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i skazał go na karę 1 roku pozbawienia wolności (punkt I części rozstrzygającej wyroku).

Tym samym wyrokiem, Sąd uznał R. S. za winnego tego, że w okresie od marca 2009 r. do kwietnia 2010 r. w D. uporczywie uchylał się od ciężącego na nim z mocy ustawy i ugody z dnia 27 grudnia 2001 r. zawartej przez Sądem Rejonowym w D. w sprawie o sygn. ... 389/01, obowiązku łożenia na rzecz syna K. F., przez co naraził go na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, to jest za winnego przestępstwa z art. 209 § 1 k.k. i za przestępstwo to wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności (punkt II).

Sąd Rejonowy w D. wymierzył R. S. karę łączną 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności (punkt III), której wykonanie warunkowo zawiesił na okres 3 lat próby (pkt IV), zobowiązując oskarżonego na podstawie art. 72 § 1 pkt 3 k.p.k. do wykonywania ciężącego na nim obowiązku łożenia na utrzymanie małoletniego syna K. F. (pkt VI).

Wyrok nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się z dniem 13 października 2012 r.

Kasację od tego wyroku na korzyść R. S. wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżył wyrok w części dotyczącej skazania za czyn z art. 209 § 1 k.k. i zarzucił rażące naruszenie przepisu prawa procesowego, to jest art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., polegające na wydaniu przez Sąd Rejonowy w D. w dniu 5 października 2012 r. w sprawie ... 335/12 wyroku skazującego R. S. za czyn z art. 209 § 1 k.k. popełniony w okresie od marca 2009 r. do kwietnia 2010 r. pomimo tego, że wyrokiem nakazowym tegoż sądu z dnia 21 czerwca 2011 r., sygn. akt ... 456/11, R. S. został skazany za czyn z art. 209 § 1 k.k. popełniony w okresie od marca 2009 r. do marca 2011 r., co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k.

Prokurator Generalny wniósł w kasacji o uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w D. w zaskarżonej części i związanego z nim rozstrzygnięcia o wymierzeniu kary łącznej w punkcie III wyroku oraz umorzenie postępowania

karnego o czyn z art. 209 § 1 k.k. przeciwko R. S. na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w zw. z art. 537 § 2 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna, co sprawia, że można było uwzględnić ją na posiedzeniu zgodnie z regulacją zawartą w art. 535 § 5 k.p.k. R. S. skazany został opisany wyrokiem Sądu Rejonowego w D. w sytuacji, w której wyrokiem nakazowym tego samego sądu z dnia 21 czerwca 2011 r., sygn. ... 456/11, uznany został za winnego tego, że w okresie od marca 2009 r. do marca 2011 r. w D. uporczywie uchylał się od ciężącego na nim z mocy ustawy i ugody z dnia 27 grudnia 2001 r. zawartej przez Sądem Rejonowym w D. w sprawie o sygn. ... 389/01, obowiązku łożenia na rzecz syna K. F., przez co naraził go na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, to jest za winnego przestępstwa z art. 209 § 1 k.k. i za przestępstwo to wymierzono mu karę 8 miesięcy ograniczenia wolności, nakładając na niego obowiązek wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na rzecz społeczności lokalnej w wymiarze 32 godzin w stosunku miesięcznym. Sąd zobowiązał nadto R. S. na podstawie art. 72 § 1 pkt 3 k.p.k. do wykonywania ciężącego na nim obowiązku łożenia na utrzymanie małoletniego syna K. F. Wyrok nakazowy Sądu Rejonowego w D. z dnia 21 czerwca 2011 r. nie został zaskarżony i uprawomocnił się z dniem 5 lipca 2011 r., a więc przed wydaniem zaskarżonego kasacją wyroku z dnia 5 października 2012 r. Postanowieniem Sądu Rejonowego w D. z dnia 15 grudnia 2011 r., sygn. ... 456/11, ... 1813/13, orzeczono wobec R. S. wykonanie zastępczej kary 4 miesięcy pozbawienia wolności w miejsce orzeczonej wyrokiem nakazowym z dnia 21 czerwca 2011 r. kary 8 miesięcy ograniczenia wolności. Skazany odbył tę karę w okresie od 21 lipca 2012 r. do 21 listopada 2012 r.

Porównanie opisów czynów przypisanych R. S. w wyrokach Sądu Rejonowego w D. z dnia 21 czerwca 2011 r., sygn. ... 456/11 i z dnia 5 października 2012 r., sygn. ... 335/12, prowadzi do wniosku, że były to czyny tożsame w odniesieniu do okresu od marca 2009 r. do kwietnia 2010 r. Wyrokiem nakazowym z dnia 21 czerwca 2011 r., sygn. ... 456/11, skazano go za uporczywe uchylanie się od alimentacji w okresie od marca 2009 r. do marca 2011 r., a wydanym później, zaskarżonym kasacją wyrokiem z dnia 5 października 2012 r.,

sygn. ... 335/12, za ten sam czyn w okresie od marca 2009 r. do kwietnia 2010 r., a więc za okres w całości zawarty w objętym wcześniejszym skazaniem. Nie budzi wątpliwości, że w każdym z wyroków doszło do skazania tej samej osoby, za to samo zaniechanie, wobec tego samego dziecka.

W tym stanie rzeczy, w sprawie o sygn. ... 335/12 zachodziła bezwzględna przesłanka procesowa z art. 17 1 pkt 7 k.p.k. w postaci *rei iudicatae*, to jest powagi rzeczy osądzonej. Przepis ten wyklucza wszczęcie i prowadzenie postępowania wtedy, gdy postępowanie co do tego samego czynu tej samej osoby zostało prawomocnie zakończone. W stopniu oczywistym zatem doszło do prowadzenia postępowania i wydania wyroku skazującego mimo zaistnienia ujemnej przesłanki procesowej, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. Wobec tego konieczne stało się uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w D. z dnia 5 października 2012 r., sygn. ... 335/12, w zaskarżonej części i umorzenie postępowania o czyn z art. 209 § 1 k.k. Wobec tego, że wymierzona w zaskarżonym wyroku kara łączna obejmowała także karę wymierzoną za przestępstwo z art. 209 § 1 k.k., konieczne stało się uchylenie także orzeczenia o karze łącznej (punkt III części dyspozytywnej wyroku Sądu Rejonowego w D. z dnia 5 października 2012 r.).

Koszty procesu w tym zakresie ponosi Skarb Państwa.